

23 Nisan
2024

HAFTALIK GÜNDEM

BECERİKSİZ VE KIBİRLİ

Aylar içerisinde faizleri yüzde 50'ye çıkarmasına rağmen yabancı para girişini bir türlü sağlayamayan istibdadın Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek uzun bir Amerika ziyareti gerçekleştirdi. IMF, Dünya Bankası ve uluslararası tefeci şebekesinin temsilcileriyle toplantılar ve görüşmeler yaptı. Yabancı medya temsilcilerine açıklamalar yaptı.

Şimşek verdiği demeçlerin birinde "Aslında Orta Vadeli Programımıza güveni sağladık. Dış yatırımcılar yüksek ilgi gösteriyorlar. Tek sorunumuz kaldı. Yerel halkı enflasyonun düşeceğine ikna etmemiz gerekiyor. Orada hâlâ problemimiz var. Buna ikna olmadıkları için programın o ayağı aksıyor. Ama onu da çözeceğiz" dedi. Tabii bu açıklamadan sonra kıyamet koptu. Diline vuran şu sömürgeci bakışa, şu kibre bakın! Kendisi merkezde, sömürge valisi adeta, yereldekileri ikna etmeye çalışıyor!

Şimşek aynı zamanda İngiliz vatandaşı. Bu ifadeleri kullanırken kendisini hangi

ülkenin vatandaşı olarak hissetti acaba diye sormak gerek. Şimşek'in konuşması çok yaygın ve büyük tepkilere yol açtı. İktidar ortağı Bahçeli bile çok ağır şekilde yüklendi. İktidar çevreleri yanlış anlaşılma olduğunu anlatmaya çalıştı durdu. Bakanlık ise "yerel halk" tabirinin yerli yatırımcıyı anlatmak için kullanıldığını söyleyerek Şimşek'i aklamaya çalıştı.

Şimşeksever muhalefet de bu açıklamayı onaylıyor. Ama nafile. Mızrak çuvala sığmıyor.

Halkı sürüklediği yoksullukla AKP'nin seçimleri kaybetmesindeki en büyük paya sahip olan Mehmet Şimşek halkın öfkesini çekmeye çoktan başladı. Giderek yıpranıyor. Sömürge valisi kibri, diline vuran Şimşek'in en kısa zamanda görevden affını istemesi halkın yararına olacaktır.

Şimşek'in ulusal onuru ayaklar altına alan konuşmasının yarattığı fırtına, açıklamasındaki bir başka büyük akıl tutulmasını, beceriksizliği ve de halk düşmanlığını gölgede bıraktı. Biz yakından bakalım.

Ne diyor Şimşek? “Yerel halkı enflasyonun düşeceğine ikna edemedik, programımızın o ayağında aksama var ama merak etmeyin onu da halledeceğiz” diyor. Nasıl bir problem yaşıyor-muş Türkiye halkı istibdada? “Efendim enflasyonun düşeceğine inanmadıkları için hâlâ çok fazla harcama yapıyor-larmış!” Ne öneriyor peki? Ekonomiye soğutmayı, halkın alım gücünü daha da düşürmeyi öneriyor! “Bir iki sene zorluk çekecekler ama aslında enflasyonun düşmesi onların da uzun vadede yararına olacak. Bunu anlatmalıyız” diyor. Yani bizi yoksullaştıracak ama bizim iyiliğimiz için! Ama Şimşek’in unuttuğu bir şey var. Türkiye’de ekonomi zaten soğutuldu. Hatta buz tutuyor!

Milyonlar ancak hayatta kalabilmek için en temel gereksinimlerini karşı-lama telaşında. Kredi faizleri aldı başını gidiyor. Yüzde 75 oranları konuşuluyor. Tefeci faizleri gündemde. İnsan-lar giderek para harcayamaz konuma sürükleniyor. Derin bir yoksulluk içindeyiz. İstibdat yönetimi ise çare olarak derin bir yoksulluğa sürüklediği halkı açlıkla imtihan etmeyi öneriyor.

Diğer yandan ekonomi yönetiminin enflasyonu durdurabileceğine dair en ufak bir işaret bile yok. Çünkü Türkiye’de enflasyonu esas arttıran şey döviz. İthalata bağımlı olduğumuz için döviz yükseldikçe enflasyon fırlıyor. İthalatı ikame etmiyorsan, ithalatı dur-duracak şekilde sanayileşme progra-

mı yapmıyorsan buradan çok büyük oranda kan kaybediyorsun demektir. Günlük hayatta en bilinen bir örneğe bakalım. Otomobil yaygın olarak ithal ediliyor. Otomobil ithal etmeye devam edersek sürekli açık vermeye devam edeceğiz demektir. Peki Türkiye otomobil ithalatını önleyecek bir sanayi hamlesi yapamayacak durumda mı? Yoksa bu hamle uluslararası otomobil tekellerinin çıkarına aykırı olduğu için mi yapılmıyor, yapılamıyor?

Ekonomi yönetimi tam bir akıl tutulması içinde, dogmalarla hareket ediyor ve akıllarına başka bir reçete gelmiyor. Akılları halkın cebinde! Öbür tarafta hem dünya çapında hem de Türkiye’de dolar milyonerlerinin ve milyarderlerinin sayısı da, servetleri de artıyor. Yani büyük bir gelir transferi, sermaye ak-tarımı var. Buna karşın halk kronik işsizlikle karşı karşıya. Üretim kapasitemiz düşüyor. İthalata bağımlılık artıyor. Bu koşullarda bile süper zenginlerin vergilerini arttırmak tabu. Servet vergisi koymak tabu. Ama halkın en basit en temel harcamalarının vergisini arttırmak istibdat yönetimi için mükemmel çözüm. Ekonomi yönetimi bu şekilde dogmalarla, naslarla, tabularla hareket ederek uluslararası tefecilere “Sizin taksitlerinizi ne pahasına olursa olsun ödeyeceğiz, merak etmeyin” demeye çalışıyor. Bu halkı devrime zorlamak demek. Ne diyelim, hak ettikleri karşılığı er ya da geç halktan bulurlar, diyelim.

HALKA PARA YOK SAVAŞA VAR

Gelir adaletsizliğinin en ağır şekilde yaşandığı ülkelerin başında gelen ülke Amerika Birleşik Devletleri. Halkın ihtiyaçlarına gelince bir türlü para bulamayan, bütçe açığını ne yapsa kapatamayan ve sürekli para basmak zorunda kalan Amerika'da Temsilciler Meclisi, Ukrayna, İsrail ve Tayvan'a 95,34 milyar dolarlık askerî yardım paketini kanunlaştırdı.

Pakete göre Amerika Ukrayna'ya 60,84 milyar dolar, İsrail'e 26,38 milyar dolar, Tayvan'a 8 milyar dolarlık destek vermeyi kabul etti. Bu yardımlar uzun vadeli kredi olarak veriliyor. Bu mekanizmayla ABD savaş endüstrisinin ürettikleri bu ülkelere aktarılıyor. Bunun sonucunda, ülkeler uzun vadeli borçlanıyorlar.

ABD'nin yardım kararı emperyalist savaş blokunun dünya genelindeki stratejisinin üç düğüm noktasını gösteriyor. Ukrayna, İsrail ve Tayvan ile yarattıkları savaş ortamından hemen vazgeçmeyecekler. Buralardaki gerilimleri körüklemeye devam edecekler.

Yardım kanununa, Ukrayna'ya ve gelecek yardımlar için Rusya'nın

varlıklarına el konulması maddesi de eklendi. Bu karar kapitalist mantığa bile tamamen aykırı. Liberalizmin mülkiyetin, ticaretin ve yatırımın dokunulmazlığı ilkesine aykırı. Dünya genelinde Batılı ülkelerin bankalarına yatırım yapan ülkeler açısından güven sarsıcı. Ülkenin yurt dışındaki varlıklarına el konulması kararı karşısında Rusya da kendi topraklarında zararlarını karşılayacak kadar yabancı sermaye ve yatırım olduğunu, bunun karşılığını vereceklerini söylüyor.

İşin bir de halk boyutu var. Amerika yardımlar için gerekli parayı dolar basarak karşılıyor. Yani karşılıksız para basıyor. Borçlanmış oluyor. Bu borç da halkın sırtından karşılanacak. Dünyanın en adaletsiz gelir dağılımının olduğu, milyarderlerin her geçen gün daha da zenginleştiği, halkın yoksullaştığı, işsizlikle boğuştuğu Amerika'da yoksullukla mücadele için yapılan eylem ve gösterilerde "Yiyecek bir şey bırakmadılar. Zenginleri yiyelim" diye sloganlar yükseliyor. Emperyalistler yalnızca sömürdükleri halkları değil, kendi halklarını da devrime zorluyor.

YALANCI BAHAR

Siyasal gündemde Özel- Erdoğan görüşmesi var. Görüşme büyük bir olaya dönüyor. Bir yandan Erdoğan pas atıyor, bir yandan Özel pas atıyor. Konu sürekli gündemde.

Eski adıyla Fox yeni adıyla Now televizyonuna çıkan Özel, görüşme için Erdoğan'ın Çankaya köşküne davet etmesinin şık olacağını ama Beştepe'ye randevu verirse de "canı sağ olsun" deyip gideceğini, çünkü çok önemli konuları ele alacaklarını söylüyor. Görüşmeyi halkın yararına gördüğünü vurguluyor. Yetmiyor "Atatürk'ün iki koltuğu vardı. Biri parti başkanlığı biri de cumhurbaşkanlığı. Şu an birinde Erdoğan oturuyor birinde ben. Görüşme halkın yararına olacaktır" sözleriyle işi iyice abartıyor.

Tarihte CHP tarafından Erdoğan'ı bundan daha çok onurlandıran bir açıklama yapılmamıştır. Geçmiş seçimlerde yapılan hileler, mühürsüz oylar, Erdoğan'ın üçüncü kez aday olması, laikliğin ve cumhuriyet devrimlerinin altının oyulması falan hepsi bir çırpıda kenara itiliyor ve Erdoğan Atatürk'ün iki vekilinden biri ilan ediliyor. Daha ne olsun! Bu açıklamayı not edip Erdoğan'ın pasına geçelim.

Irak ziyareti dönüşünde Özel ile görüşme planları sorulan Erdoğan "Tabii görüşmemiz gayet uygundur. Çok önemli konuları ele alacağız. Ona yeni anayasayı teklif edeceğim. Katkı göstereceğini de ümit ediyorum. Sivil anayasaya geçelim" dedi. Sonrasında doğrudan Erdoğan'ın sözlerinde geçmeyen ama sızdırılan bilgilere göre "Terörden uzak dur. DEM Parti ile içli dışlı olma. Ulusal meselelerde destekle, politikalara karşı çıkma" diye de söyleyecekmiş.

Strateji ve olasılıklar: Erdoğan

Şimdi tarafların bu yalancı olduğu belli bahar havasından ne umdukları, niye bu yola girdiklerini ele alalım. Öncelikle görülüyor ki Erdoğan oyalıyor. Bu çok açık. Yakın geçmişte örneği de var.

7 Haziran 2015 genel seçimlerinde AKP meclis çoğunluğunu kaybetmiş, tek başına iktidar olamamıştı. O dönem MHP, AKP'ye muhalefet ediyordu. Ahmet Davutoğlu Başbakan ve AKP başkanıydı. Meclis aritmetiği AKP olmadan bir hükümet kurulmasına, yolsuzluk dosyalarının mecliste ele alınmasına, meclis başkanlığının AKP'siz belirlenmesine olanak tanıyordu. Hiç olmazsa yenilenmesi gerektiği ortaya çıkan seçimlere AKP hükümeti ile değil, meclisteki muhalefet partilerinin uzlaşacağı geçici hükümet ile girmek olasıydı. Ama ne oldu? Erdoğan kendisine muhalefet eden liderlerin görüşme talepleriyle, kaybetmiş olduğu meşruiyeti bir anda geri almaya başladı. Davutoğlu aracılığıyla CHP ve MHP ile koalisyon hükümeti kurulabilmesi için bitmeyen istikşafı görüşmeler trafiği başladı. Oyalama taktiği başarılı oldu, hükümet kurulamadığı için 1 Kasım'da seçimlerin yenilenmesi kararı alındı. Bu arada stratejisini oturtmak için zaman kazanan Erdoğan, Obama ile anlaşıp gardı düşmüş muhalefete sert şekilde yüklenmeye başladı. Ardından yapılan seçimleri tek başına iktidar olacak şekilde kazandı.

Erdoğan yine benzer bir oyalama taktiği uygulayarak zaman kazanmaya ve takındığı sözüm ona yumuşak tutumla, diğer parti liderleri ve temsilcileri ile verdiği yakın pozlarla kendi seçmenin gözünde bile yitirmeye başladığı meşruiyeti geri kazanmaya çalışı-

yor. Bu sırada yürüttüğü diplomasi hamleleriyle kendi stratejisini oturtmaya çalışıyor. Ardından gardı düşmüş muhalefete yine ağır şekilde saldırmaya çalışacak. Tabii bu arada CHP içindeki çatlakları derinleştirmeye de çalışıyor. Daha önce Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş da Erdoğan ile görüşmek istediklerini açıklamışlardı ama Erdoğan onları duymadı ve Özel ile görüşmeyi öne çıkardı. Bu şekilde iki belediye başkanının gölgesinde kalmaya başlayan Özel'i de parlatmış oluyor.

Strateji ve olasılıklar: Özel

Özel'in de kendine göre bir stratejisi var. Her ne kadar boş bir hayale yakın görünse de körü körüne gitmiyor. Sızan bilgilere göre danışmanları seçim sonrası stratejisini belirlerken Özel'e toplumda Erdoğan'ın desteğinin AKP'den fazla olduğunu söyleyerek AKP'yi eleştiren ama Erdoğan'a saygı gösteren bir yol izlenmesi gerektiğini söylemişler. Özel'in de akıllı bu yola hemen yatmış. Özel de Erdoğan'a saygı göstere göstere Erdoğan'ın tabanını kazanma stratejisini uygulamaya sokuyor. Fakat bu stratejinin Erdoğan'ın elini güçlendiren bir yönü de var. Özel'in kendi bindiği dalı kesme olasılığı da var yani.

Özel, Erdoğan ile görüşmesinde özellikle emeklilerin durumunu çözmesini isteyecekmiş. Gençlerin umutsuz ve yurt dışına çıkma eğiliminde olduğunu bunun da çözülmesi gerektiğini belirtecekmiş. Bu talepleri "vur dedik öldürdün" tarzı abartılı övgülerle destekliyor.

Erdoğan seçim sonrası kuşatılmışlığı içinde muhalefetin kendisine yönelik sert ve bunalıcı hareketlenmeye girmesinden çekindiği için hemen Özel'in stratejisine pas vermeye

başladı. Özel de bu yumuşamayı uzatmaya meyilli. Ama siyasetin dinamikleri bunun tersini gösteriyor. Özel ya Erdoğan'ı devirecek ve onun halkın desteğini yitirmesini iktidar değişikliği için kullanacak, ya da Erdoğan Özel'i ve CHP'yi kuşatıp dağıtacak ve siyaset hayatının kenarına itecek. Buradan başka bir uzlaşma çıkma olasılığı yok.

Yerel seçimlerde CHP'ye verilen oyların yükselmesindeki temel etken ekonominin kötüye gidişi. Erdoğan her seçim döneminde yaptığı gibi bu yerel seçimlerde kesenin ağzını açarak halkın yalancı bir bahar yaşamasını sağlayamadı. Para bitti. O da, diğer etkili olduğu alana yönelerek meşruiyetini sağlama peşine düşecektir. Emperyalizme kafa tutan, ulusal çıkarları temsil eden lider pozlarına yönelecektir.

CHP ise, her ne kadar tutarlı ve etkili çözümler sunmasa da, söylemde Mehmet Şimşek'in güttüğü ekonomi politikalarını savunsa da ekonomik kriz nedeniyle oyların kendisine yöneldiğini gördü. Burada beklenen bu sinyalleri doğru yorumlayıp halkçı ekonomi politikalarını savunmaya geçerek bu gidişatı hızlandırması. Ve bununla birlikte Erdoğan'ın elinde kalan tek meşruiyet kaynağına yönelmesi. Emperyalizme, İsrail Siyonizmine kafa tutan; terörle mücadelede ve ulusal çıkarlarda AKP'nin yapamayacağı kadar bağımsızlıkçı bir yönelime girmesi. Rusya, Çin, İran, Suriye ve Mısır ile dostluk ilişkilerini savunması. Böylece istibdadın elindeki son kartı elinden almaya yönelmesi. Oylarını arttıran halkın taleplerine uygun olarak halkçı ekonomi tam bağımsız gerçekten demokratik Türkiye hedefini öne çıkarması. Özel bunun yerine uzlaşma siyasetini benimsiyor. Bakalım ne sonuç alacak?

1 MAYIS

İstibdat yönetimi işçi haklarına ve demokrasiye ne kadar düşman olduğunu bir kez daha gözler önüne seriyor. Üstelik bunu artık alışkanlık hâline getirdiği üzere Anayasa Mahkemesinin kararlarını tanımayarak, çiğneyerek yapıyor.

AYM'nin 1 Mayıs'ın Taksim meydanında yapılmasına izin verilmesi gerektiğini, bu hakkın hukuka anayasaya yasalara dayandığını, tarihsel olarak da halkın çok büyük bir kesiminin geleneğinin bir parçası olarak belirlendiğini, idarenin 1 Mayıs mitinginin Taksim'de yapılması için gerekli önlemleri almasının görevi olduğunu söylediği karar ortada. Sendikalar da bu karara dayanarak bu yıl İstanbul'da 1 Mayıs'ı Taksim meydanında yapacaklarını ilan etti. Ama Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan itiraz ediyor.

Taksim yasağını sürdürme kararını hiçbir insani, hukuki, yasal bir dayanağı olmadan savunan Işıkhan gerçeği eğip bükmekten de geri durmuyor. "1 Mayıs'ı kaos fırsatı olarak görenler var. Huzursuzluk gününe çevirmek isteyenler var. Emekçinin davası, alın teri Taksim'e sığmaz" diyor. Bir yandan tehdit ediyor bir yandan emekçileri övüyor. Oysa 1 Mayıs'ın huzur güven ortamı içerisinde Taksim'de gerçekleştirilmesi için çalışmak iktidarın anayasal görevi. Hem emekçilerin hakkını yiyelim, hem de kimse ses çıkarmasın diyorlar. Ses çıkaranları da huzuru bozmaya çalışmakla suçluyorlar.

İstanbul Valiliği de 1 Mayıs ile ilgili açıklama yaptı. Taraflarla görüştiklerini, Taksim'in her türlü miting ve gösteriye kapalı olduğunu söylediklerini, bu sene için sendikaların başka bir miting alanında yapmaları durumunda her türlü lojistik kolaylığın sağlanacağını, sendikaların aralarında müzakere ederek başka bir miting alanı bildireceklerini açıkladı.

Sendikaların Taksim açıklamalarıyla valiliğin açıklaması uyuşmuyor. DİSK ise 24 Nisan'da yaptığı basın açıklamasında Taksim için kararlı olduklarını belirtti.

BAHÇELİ SAHNEDE

Bahçeli, beklenileceği üzere DEM Partiye karşı kampanyanın başlatma vuruşunu yapmaya çalışıyor. 23 Nisan nedeniyle yayınladığı sosyal medya paylaşımında, Diyarbakır Sur Belediyesinin mazbata töreninde akli dengesi bozuk birinin Atatürk'e ve Erdoğan'a hakaret etmesi; DEM Partinin kazandığı başka belediyelerin mazbata törenlerinde İstiklal marşı okunmaması, ulusal bayrak asılmaması gibi konuları gündeme getirerek çok sert ifadelerle DEM Partiye yüklenmeye başladı. HDP hakkındaki kapatma davasının artık partinin kapatılmasıyla sonuçlanması gerektiğini, DEM Parti için de kapatma davası açılması gerektiğini, DEM Parti milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılıp yargılanmaları gerektiğini söyledi.

Bu aktardıklarımız klasik Bahçeli-MHP söylemi olarak tanıdık. Ama Bahçeli başka bir şey daha yaptı ve Mehmet Şimşek'e de çok ağır ifadelerle yüklendi. "Türk milletini 'yerel halk' ifadesiyle değersizleştirmeye hizmet eden müfsit zihniyetin, son günlerde maruz kaldığımız skandalların asal sorumlusu olduğunu hiç kimse inkâr edemeyecektir" dedi. Tabii Şimşek ve taraftarları panik içinde sözlere açıklama getirmeye çalıştı ama Bahçeli'den herhangi bir yumuşama açıklaması gelmedi. Bahçeli Şimşek'e seçim sonuçlarından ötürü ayrıca kızgın. Çünkü emeklilerin sorunlarının çözülmesini istemişler ama bu istek Şimşek'in ayak diremesi ile Erdoğan tarafından reddedilmişti. MHP de AKP ile ittifaka girdiğinden bu yana ilk kez ağır oy kaybı yaşamıştı. Ayrıca MHP bu yolla klasik "Tek milliyetçi parti" stratejisini de işletiyor. Bir yandan DEM Partiye karşı sertleşme siyasetinin öncülüğünü yapıyor diğer yandan AKP çevresini gayrimillî isimlerle çalıştığı için eleştiriyor.

Şimdilik MHP-AKP geriliminin tek hayırlı sonucu Mehmet Şimşek'in görevden alınması, istifası olabilir. O da Erdoğan'ın stratejisini nasıl oturtacağına, emperyalist merkezlerle uluslararası dolar milyarları şebekesiyle nasıl bir uzlaşmaya gideceğine göre açıklığa kavuşacaktır.

AKŞENER DEVAM DİYOR

Seçimlerde uğradığı hezimet sonrasında kongreye gitme kararı alan İyi Partide esas olarak üç aday öne çıkıyor. Bunlardan Tolga Akalın adeta klasik Kemalist ideolojiden yetişmiş bir siyasetçi gibi konuşuyor. Koray Aydın ise klasik MHP çizgisinden gelen bir siyasetçi. Musavat Dervişoğlu ise "Abi formülü" ile hareket edecek gibi duruyor. Akşener'in Dervişoğlu'nu desteklediği ve olağanüstü kongreden sonra yapılacak ilk kongrede geri dönüş için hamle yapmaya çalışacağı kesinleşiyor. Kongre 27 Nisan'da yapılacak.

BEYOĞLU BELEDİYESİ

Seçim sonuçlarının etkileri hâlâ sürerken Beyoğlu Belediyesinden halkın beklentilerine aykırı haberler geliyor. Uzun yıllar süren AKP döneminin ardından göreve gelen CHP'li belediye başkanı İnan Güney'in başkan yardımcısı olarak atadığı söylenen Recep Yamak ve başkan danışmanı Bilal Gülep'in İsmailağa Cemaatine mensup oldukları anlaşıldı. Halk oylarını, kamu kaynaklarının ve kadroların cemaatler tarafından talan edilmesine son vermesi talebiyle CHP'de birleştirdi. Bu talebi görmezden gelen kim olursa olsun halkın öfke selinde sürüklenecektir, bizden söylemesi.

LOKANTA VE RESTORAN BOYKOTU

Lokanta ve restoranlarda uygulanan fahiş fiyatları protesto etmek amacıyla geçen hafta sonu, 20-21 Nisan 2023 tarihinde, sosyal medya üzerinden boykot çağrıları yapılmıştı. Boykotun etkili olmadığı anlaşıyor.

Nedenlerine bakarsak ilk önce çağrının iktidar kanallarından yapıldığı ve ekonominin kötüye gidişinin suçunu ve fahiş fiyatların sorumluluğunu esnafa yıkma çabasında olduğu algısı oluştu. Bundan dolayı muhalefet çevrelerinden destek görmedi. İkinci olarak derin yoksullaşmanın etkisiyle zaten kitlesel olarak lokanta, restoran, kafe ortamlarından uzak duran kesimler var. Bu alandaki ticaret yoksul kesimin dışında dönüyor ve bu ortamlara

gidenler açısından demek ki henüz bu seviyeler karşılanabilir durumda. Bu da iktidar çevrelerinde "Hani para yoktu işte mekânlar dolu, millet para harcıyor" propagandası için kullanılıyor. Ama artık bu söylemin tutması zor. Halkın çok az bir bölümünde mekânlarda harcayacak para var. İstanbul örneğinden yola çıkarsak sahiller, park ve bahçeler halkın kendi evinden getirdiği, marketlerden aldığı yiyecek içeceklerin tüketildiği sosyalleşme alanına dönmüş durumda. Aynı anda dar bir kesim de mekânlarda takılıyor.

Üretim ve istihdam seferberliği olmadan pahalılık ile mücadele başarıya ulaşamaz. Bunun için halkçı, planlı, devletçi ekonomik anlayışa ihtiyaç var.

NİJER AMERİKA'YI DA KOVUYOR

Uluslararası alanda halkların yararına, emperyalistleri geriletken gelişmeler var. Bir süredir Fransız emperyalizmine karşı atağa kalkan Afrika halkları artık dünya padişahlığını, Amerikan emperyalizmini de hedefe koymaya başladı. Ülkesindeki Fransız askerlerini kovan Nijer halkı ve yönetimi, Amerikan askerlerinin de topraklarını terk etmesini istedi. Yapılan kitlesel gösteriler ve diplomatik görüşmeler sonucunda Amerika yaklaşık bin askerini hızla çekeceğini açıkladı. Nijer'de bulunan Amerikan ordusu için stratejik öneme sahip iha/siha üssü de kapatılmış olacak.

Benzer bir girişim Çad'dan da geliyor. Ülkedeki Amerikan varlığının son bulmasına yönelik tartışmalar var. Ordu ve yönetimden Amerikan askerlerinin çekilmesi yönünde talepler geliyor. Çad yönetimi ülkede bulunan yaklaşık 100 Amerikan askerî danışmanın çalışmaları konusunda açık davranmadıklarından şikâyet ediyor. Ülkede yakında gerçekleştirilecek başkanlık seçimlerinin ardından konunun tekrar gündeme gelmesi olası.

İSRAİL MİSİLLEMESİ Mİ?

İran'ın İsrail'e yönelik misillemesinin ardından İsrail'in İran'a yönelik bir misilleme yaptığı yönünde haberler geldi. Fakat ortada tam bir karmaşa var. Hiçbir bilgi açık ve somut hâle dönüyor.

Amerika, İsrail'in İran'a yönelik bir füze saldırısı başlatacağını bildirdiğini ve saldırının 19 Nisan'da gerçekleştiğini, İsfahan'ın bombalandığını söylüyor. İsrail geleneksel olduğu üzere bu konuda herhangi bir resmî açıklama yapmıyor ve saldırıyı üstlenmiyor.

İran ise füze saldırısı gerçekleşmediğini, ülke içinden havalanan üç dronun alarm durumundaki savunma sistemleri tarafından vurulduğunu, dronların çocukların oynadığı türden küçük araçlar olduğunu, sözünü bile etmeye değmeyecek bir olay yaşandığını açıklıyor.

İsrail basını ise misilleme saldırısı yapıldığını ama saldırının çok zayıf kaldığını yazıyor.

İsrail ve Amerika'nın İran hava savunmasını test etmek amacıyla bir denemede bulunduğu da iddialar arasında.

Rus ve Çin kaynaklarından da saldırı yapıldığına dair bir açıklama yapılmadı.

FİLİSTİN'E AMERİKAN VETOSU

Amerika, Filistin devletinin Birleşmiş Milletler Örgütüne tam üyeliğini veto etti. 18 Nisan 2024 tarihinde Güvenlik Konseyinde yapılan oylamada 12 üye (Cezayir, Çin, Ekvador, Fransa, Guyana, Güney Kore, Japonya, Malta, Mozambik, Rusya, Sierra Leone, Slovenya) Filistin'in tam üyeliğini desteklerken İngiltere ve İsviçre çekimser kaldı. Amerika'nın red oyu kullanmasıyla Filistin Birleşmiş Milletlere tam üye olamadı.

Filistin'in tam üyeliğini tek başına engelleyen Amerika, herkesin bildiği gerçeği bir kez daha ortaya koymuş oluyor. Amerika'nın "iki devletli çözüm"den yana olduğu iddiası Filistin halkını ve dünya halklarını oyalamaya dönük bir hileden ibarettir. Amerika, Filistin halkının düşmanı ve soykırımcı İsrail sömürgeciliğinin baş koruyucusudur. Amerika, Filistin'in İsrail tarafından bütünüyle yutulmasından yanadır.

Ne var ki, İsrail de Amerika da halkların ortak iradesi karşısında kaybedecektir.

HENİYE TÜRKİYE'DE

Hamas lideri İsmail Heniye Türkiye'ye ziyarette bulunarak Erdoğan ile görüştü. Heniye, resmî devlet protokolü ile karşılandı. Erdoğan ve Heniye karşılıklı övgülerde bulundu. Heniye Türkiye halkına Filistin davasına gösterdikleri destek için ayrıca teşekkür etti. Ziyaret öncesinde Erdoğan, "Kuvayı Milliye ne ise Hamas da odur" demişti. Açıklama tartışmalara neden oldu. Erdoğan Filistin konusunda el yükselterek bu konuda aşınan itibarını geri almaya çalışıyor. Tabii burada gözden kaçan bir şey var. Kuvayı Milliye çok geniş bir halk birliğiydi. Hamas ise Filistin'de, en etkilisi de olsa, tek bir örgüt. Birleşik bir hareketi temsil etmiyor.

Heniye ve Erdoğan ziyareti iki lider açısından da karşılıklı diplomatik faydanın sağlandığı bir dostluk ziyareti oldu.

IRAK ZİYARETİ

Erdoğan 22 Nisan 2024 tarihinde Irak'a resmî ziyaret gerçekleştirdi. Bağdat ve Erbil'e gitti. Üst düzey törenlerle saygıda kusur edilmeden karşılandı. İki stratejik anlaşma ve 24 ya da 29 niyet beyanını içeren çok sayıda anlaşma imzalanmış. İyi niyet beyanlarının anlaşmalara döndürülmesi için çalışılacak. En çok öne çıkan ise Kalkınma Yolu Anlaşması oldu. Anlaşmaya Türkiye, Irak, Katar ve BAE ortak imza attı. Türkiye yakın zamanda bu anlaşmaya İran'ın da katılması için uğraşacak.

Irak ile terörle mücadele konusunda da stratejik bir anlaşma yapılmış. Irak tarafı Türkiye'nin Fırat ile Dicle'den yeterli su bırakmadığı konusunda şikayetlerini iletmış. Türkiye tarafı ise bahar aylarında artan yağışlarla fazladan verilen suyun anlaşmaları karşıladığını savunmuş. Erdoğan dönüş yolunda su konusunda duygusal davranamayacaklarını, Türkiye'de de su sıkıntısının yaşandığını belirtti. Anlaşılan terörle mücadele konusunda bir pazarlık unsuru olarak su sorunu gündeme gelecek.

Erbil'de de görüşmeler yapan Erdoğan karşılıklı ticari ve siyasi ilişkilerin geliştirileceğini söyledi. Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi, Türkiye'nin açtığı yeni gümrük kapısıyla alternatif ticaret yolları oluşturmasından endişeli. Erdoğan bu endişeleri yatıştırmaya dönük açıklamalar

yaptı. Teröre karşı ortak mücadele çağrısında bulundu.

Yazın Türkiye'nin Irak içinde 30-40 kilometrelik derinlikte büyük askerî operasyonlar başlatacağı düşünülüyor. Erdoğan ve çevresi büyük laflar ediyorlar. Pençe-Kilit Operasyonunun kilit aşaması tamamlanmış olacak diyorlar. Erdoğan'a Irak'ın da operasyonlara katılıp katılmayacağı soruldu. Ama Erdoğan lafı evirip çevirdi, hiçbir şey söylemeden soruları geçiştirdi. Pazarlıklar, görüşmeler sürecektir.

Erdoğan, ordu üst yönetimi ve MHP'nin genel olarak kendilerince bir denge stratejisi kurmakta anlaştıkları görülüyor. Buna göre Amerika ve Batı ile ilişkileri ile Rusya ve Çin ilişkileri arasında denge kuracaklar. İki ilişkiden de yararlanacaklarını alıp zararlardan kaçınacaklar. Bu aşamada Amerika'yı müttefiksiz bırakmak için PKK'ya yönelik ağır saldırılar düzenlemeye çalışacaklar. Bu stratejinin taktik olarak zor yanı bütün tarafları Türkiye'nin askerî operasyonlarına olur diyecek durumda tutabilmek.

Erdoğan Irak ziyaretindeyken 22 Nisan tarihinde Almanya Cumhurbaşkanı Steinmeier de 22 Nisanda Türkiye'ye geldi. İstanbul'da temaslarda bulundu. Erdoğan'ın yoğun programı nedeniyle ancak 24 Nisanda Ankara'da resmî görüşme gerçekleşti.